

לשכת רואי חשבון בישראל

סניף נצרת והעמקים

21.12.2021

1

תום שנת המס 2021
והיערכות לשנת המס 2022

תכנוני מס שחייבים לעשות
לפני ולקראת תום שנת המס

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ

www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il

תוכן עניינים:

- מענקי קורונה – להחזיר, לפרוס לתשלומים, להגיש תביעה מחודשת
- החזר משיכות חובה של בעלי שליטה
- חברות ארנק
- הגדרת תושבות, רילוקיישן
- אחריות בעלי העסקים והמייצגים בהקשר למפקד מלאי/קופה/רכב/ניהול ספרים
- עצמאי או חברה או שותפות או ישויות משפטיות נוספות
- מכירת עסקים - מוניטין
- התיישנות השומות העצמיות או שומה לפי מיטב השפיטה

להחזיר או לתבוע מחדש - מענקי קורונה:

➤ **דרישות להחזר מענקים** פריסה עד 30.6.2023, אם ישולם עד **31.12.2021**.
(חוזר מיום 29.11.2021) למה ?

➤ **מועד ההכרה בניכוי ההחזר ?** בשנת קבלת המענק (רטרואקטיבי)
או בשנת המס של החזר המענק ? (חוזר מיום 12.7.2021)

➤ **בסיס מצטבר** – קיזוז ההחזר ייעשה בשנה בגינה התקבל המענק

➤ **בסיס מזומן** – לעמדת רשות המיסים – במועד ההחזר – עד **31.12.2021** ?

לעמדתי – מדובר בתקבול שאינו מלקוח, אלא על פי דין – לכן, יש לנכות בשנה בגינה

התקבל המענק, ואין דחיפות להחזיר עד **31.12.2021**.

➤ **דיווח בדו"ח השנתי (1301)** – לתת גילוי נאות במכתב נלווה וחוות דעת כשהסכום מהותי.

➤ **הליכי השגה, ערר** – בניגוד לחוק - בחודשיים האחרונים שיטפון של החלטות בתביעות/בהשגות
- מחכים לתוצאות הערעורים בהמ"ש המחוזי/עליון

להגיש תביעה חדשה/מחודשת - מענקי קורונה:

➤ הבהרות לחישוב המענק (12/2021)

- (1) הכללת תשומות פטורות במע"מ/בשיעור אפס – בתשומות לשנת 2019
  - (2) הגדלת גובה המקדם (עד 30%) - כאשר יש הוצאות קבועות גדולות
  - (3) הקטנת גובה המקדם – כשיש הוצאות קבועות נמוכות
  - (4) עסקים שדיווחו אפס ויש להם הוצאות שוטפות – לא ייחשבו כעסק סגור
  - (5) ירידת מחזורים לפני תחילת הקורונה – קשר סיבתי – "עסק עונתי", סין
  - (6) הכרה בהרחבת העסק – התאמת מחזור 2020 למצב העסק במחזור הבסיס
  - (7) עסק חדש – לא יילקחו מחזורי פעילות אפסיים בתחילת פעילותו
  - (8) ויתור דמי שכירות – יוכר כירידה במחזור המשכיר, אך יפחית מענק השוכר
- **הגשת תביעה חדשה / מחודשת** – עקב סטייה מהנוסחה/שינוי עמדת הרשות לפי סעיף 12 (ב) לחוק – המנהל רשאי ביוזמתו, או לדרישת העוסק, לתקן את תביעתו,
אם נתגלו עובדות חדשות או אם נפלה טעות בקביעתו המקורית

החזר משיכות בעלי שליטה מהחברה:

- הגדרת "בעל מניות מהותי" – או בשיתוף פעולה עם "אחר" המחזיק באמצעי שליטה בחבר בני אדם בשיעור של 10% ומעלה
- הגדרת "משיכות" – מעל 100,000 ₪ במצטבר במהלך שנת המס הנוכחית או הקודמת.
- המשיכות נעשו עד 31.12.2019 – קמה חובת דיווח בשנות המס לפחות עד תום שנת המס 2020 בדו"ח השנתי של בעל המניות המהותי – טופס 1350 <= טופס 1301 – פליליות אי הדיווח !
- המשיכות נעשו מיום 1.1.2020 - ניתן להחזיר את המשיכות עד ליום 31.12.2021
- ס' 3(1ט)(3) לפמ"ה – ככל שהיו כבר משיכות בעלים בשנתיים האחרונות – והם הוחזרו ונמשכו מחדש כולם או חלקם, לתקופה העולה על 60 יום – מועד החיוב יהיה רטרואקטיבי בהתאם למועד החיוב של המשיכות המקוריות - רטרואקטיבית.
- החזר המשיכות עד 31.12.2021 –

- (1) בקיזוז הלוואת בעלים ויתרות לזכות הבעלים
- (2) במכר נכס מוחשי או לא מוחשי לחברה (אך לא פיקטיבית – פס"ד גוטמן)
- (3) הלוואה פרטית והעברתה לחברה – אך ללא ערבות/שעבוד של החברה

תנאי ודיווח על חברות ארנק:

- הגדרת "בעל מניות מהותי" המוציאה מהגדרת "חברת ארנק" – או בשיתוף פעולה עם "אחר" המחזיק באמצעי שליטה בחבר בני אדם בשיעור של 10% ומעלה חל לגבי "נושא משרה" או "מעין יחסי עובד-מעביד".
- **תכנון מס ובדיקות הכרחיות לעניין חלופה (3) – "לקוח מהותי", לקראת 31.12.2021:**
  - (1) קיום הכנסות מלקוח אחד בשיעור של 70% ויותר.
  - (2) קיום רווחיות/הכנסה חייבת מלקוח אחד בשיעור של 70% ויותר.
  - (3) חלפו 30 חודשים לפחות, מתוך תקופה של 4 שנים.
  - (4) קיום 4 עובדים לפחות בשנת המס.
- **דיווח חובה בדו"ח השנתי בעל השליטה (ט' 1301) + בדו"ח השנתי של החברה (ט' 1214) "אני בעל מניות מהותי, בחברת מעטים שס' 62א חל עליה" - פליליות אי הדיווח !**

"עצמאי" או "חברה" או "שותפות" או "שותפות מוגבלת" חברה משפחתית", "חברה בית", "חברת ארנק"

- **"עצמאי"** – חייב במס שולי (ודמי ביטוח לאומי) על כל רווחיו העסקיים, לרבות אלו המושקעים או המשמשים בעסק. אולם, מימוש ההשקעה חייבת במס סופי של 25% בלבד.
- **"חברה"** – משלמת מס חברות (23%) על רווחיה העסקיים, אולם במשיכת הרווחים הנצברים חייבת במס דיבידנדים (33%) $\leq$ סה"כ שווה למס מרבי שולי של עצמאי.
- **"שותפות"** - הרווחים נזקפים לשותפים – "עצמאי" או "חברה" – קיזוז הפסדים למעלה.
- **"שותפות מוגבלת"** – ערבון מוגבל של השותפים שאינם השותף הכללי – קיזוז הפסדים למעלה.
- **"חברה משפחתית"** – כהגדרת פמ"ה – מס כעצמאי/חברה - יחול על הנישום המייצג – ניצול הטבות מס לנישום המייצג, מס מופחת במימוש השקעות (25%).
- **"חברה בית"** – כהגדרת פמ"ה – מס כעצמאי/חברה יחול על כל אחד מבעלי מניותיה באופן יחסי – מס מופחת במימוש השקעות (25%).
- **"חברת ארנק"** – חייבת במס כמו עצמאי – בכפוף לתנאים לפי ס' 62א לפמ"ה.
- **"מפעל מועדף"** – מס מופחת לרווחים + לדיבדנדים – מינימום 25% ייצוא + 6 עובדים לפחות.
- **"בניין להשכרה למגורים"** - לפי חוק עידוד השקעות הון, מס מוגבל 11%, או 20%, פחת מואץ.

"מיזוגים", "התאגדות העסק כחברה", "פיצולים"

החל מיום 1.1.2022

סעיפים 103, 104, 105 לפקודת מס הכנסה (פמ"ה)

➤ **"מיזוגים"** – מיזוג מספר חברות לחברה אחת,

מטעם עסקי כלכלי, בתנאי יחסי שווי חברות, בעלות יחסית

מאפשר קיזוז הפסדי החברה האחת מרווחי החברה השנייה – 20% בכל שנת מס.

➤ **"העברת העסק לחברה"** –

(1) במכירת העסק לפי הערכת שווי שלו – תשלום מס רווח הון (25%),

ויצירת הלוואת בעלים בחברה, אשר תימנע יתרות חובה

מומלץ – ככל שהעסק ביתרת התחייבויות העולה על נכסיו.

(2) מכירת המוניטין של העסק – תאפשר בנוסף - הפחתת המוניטין בחברה הרוכשת

על פני 10 שנים כהוצאה מוכרת. < יוצר יתרון מס משמעותי.

(3) העברת העסק בתמורה להקצאת מניות לפי סעיפי 104 לפמ"ה (טפסי 1512).

לא תיווצר הלוואת בעלים, אין זכות הפחתת שווי העסק.

➤ **"פיצולים"** - פיצול חברה אחת למספר חברות, מטעם עסקי כלכלי, אם רוצים להימנע מפירוק החברה.

תכנוני מס במכירת חברות/עסקים

- **מכירת המוניטין** של העסק לפי הערכת שווי של נכסי העסק והמוניטין
- **מכירת מוניטין משולב עם מכר מניות** (פסקי דין: שלמה שרון, תדיראן, פליינג קרגו)
- **מיזוגים**, או העברה בתמורה להחלפת מניות, הקצאת מניות
- **תכנוני מס אחרים** בהתאם לאופי המכר ו/או הצדדים לעסקת המכר

התיישנות השומות העצמיות או שומות לפי מיטב השפיטה, צווי שומה – השגה וערעור

- הגשת הדו"ח השנתי עד 31.12.2021 – תגרום להתיישנות הדו"ח ביום 31.12.2025
- הגשת הדו"ח השנתי מיום 1.1.2022 - תגרום להתיישנות הדו"ח ביום 31.12.2026
- שנת 2016 מתיישנת ביום 31.12.2021, ככל שהדו"ח השנתי הוגש עד יום 31.12.2017
- שנת 2015 מתיישנת לגבי שכירים ותיקוני טעויות בדוחות – ביום 31.12.2021
- הנחיית רשות המיסים – אין להתחיל דיוני שומות בחודשיים האחרונים של תקופת ההתיישנות
- סעיף 158א לפקודת מס הכנסה – יש לתת לנישום/למייצגים הזדמנות הוגנת לטעון את טענותיו (ואין להעמיס עליו מטלות הכרוכות בדיוני שומות דווקא בעומס של סוף שנת המס).
- שומות לפי מיטב השפיטה (03) – יצאו עד 31.12.2021 - להגיש השגה ראויה תוך 30 ימים
- בהתייחס לנימוקי השומות ועם טענות מקדמיות רלבנטיות (גילוי מסמכים, אי מתן זכות שימוע)
- צווי שומה (09) - ייצאו בתחילת שנת המס 2022 – ערעור לביהמ"ש המחוזי תוך 30 ימים

אחריות בעלי העסקים והמייצגים בהקשר למפקד מלאי/קופה/רכב/רישום תקבולים/ בדיקת הדרישות לספרי חשבונות לשנת המס 2022

- **מועד מפקד המלאי – ביום 31.12.2021**, יש גמישות בתנאי שינוהל רישום/דיווח
- **חובת התצפית של רואה החשבון** במפקד המלאי בחברות מבוקרות
- תקן ביקורת 83 + תקן ביקורת 501 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- **ספירת קופה – בדיקה כי כל סוגי התקבולים נרשמו.**
- **רישום הק"מ לפי מד הספידומטר של הרכב ליום 31.12.2021**
- ס' 6 לתקנות ניכוי הוצאות רכב – כתנאי להכרה בהוצאות רכב (תפעולי, מאגר, צמוד לעובד)
- **ביקורת צפויה של מפקחי מס הכנסה בסמוך לפני או אחרי 31.12.2021**
- (1) בדיקת רישום תקבולים – קבלות (ידניות לעת הצורך, קופה רושמת, שימוע לפני פסילה.
- (2) תצפית על העסק – לפני הכניסה לתוכו
- (3) ביקורת כל ספרי החשבונות של העסק – ספר הזמנות, ספר ייצור, חשבון עבודה וכו'
- הסתמכות על ספר חשבונות של אחר (יוטיוב, אמזון, אליאקספרס וכדומה)
- **בדיקת מחזור עסקי/מספר עובדים – נדרשת הנה"ח כפולה בשנת המס הבאה? שינוי ספרים?**

"תושב ישראל", "תושב חוץ", תושב חוזר ותיק", "רילוקיישן":

➤ חזקות הימים ל-"תושב ישראל"

(1) שהייה בישראל 183 ימים ויותר – בשנת המס.

(2) שהייה בישראל 30 ימים ויותר בשנת המס, ויחד עם השנתיים הקודמות 425 ימים ויותר

➤ להגדרת "תושב חוץ"

(1) המלצה לקנות/לשכור לטווח ארוך – "בית קבע" במדינת התושבות

תנאי עיקרי לעניין "אמנה למניעת כפל מס", מבחן "מרכז החיים", לעניין "ביטוח לאומי".

➤ זיהוי הכנסה חייבת במס בישראל – של "תושב חוזר ותיק" – עקב עבודה מישראל

מספר ימי העסקים בחו"ל/בישראל בשנת המס / אפשרות לשימוש במקדם אופי העיסוק.

מחייב פתיחת תיק מס הכנסה/מע"מ/ביטוח לאומי ברשויות בישראל.

➤ היערכות לתום תקופת ההטבות במס (10 שנים) ל-"תושב חוזר ותיק":

מומלץ: (1) להכין ריכוז הכנסות מחו"ל – להעברת כספים לבנקים בישראל

(2) להכין הצהרת הון למועד תום תקופת ההטבות – למניעת ויכוחים על הנכסים

והכספים שנצברו עד למועד שנוצרה חבות מס בישראל

רמי אריה, עו"ד רו"ח ויועץ מס

שותף בכיר במשרד

דורון, טיקוצקי, קנטור, גוטמן, נס, עמית גרוס ושות'
משרד מוביל לדיני מיסים, משפט מסחרי, דיני עבודה, חדלות פירעון ועוד

מי אנחנו?

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של למעלה מ- **35 שנים!**
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – **www.ralc.co.il**
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בורריות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.

תודה על ההקשבה

ניתן להעביר שאלות הבהרה בדוא"ל למרצה

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ

www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il